

**UCHWAŁA NR LXXIII/614/23
RADY GMINY ANDRESPOL**

z dnia 28 listopada 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Andrespol na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939; z 2022 r. poz. 2600), Rada Gminy Andrespol uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Andrespol na rok 2024 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Andrespol.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Andrespolu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Andrespol.

Przewodniczący Rady Gminy
Andrespol

Jan Woźniak

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LXXIII/614/23

Rady Gminy Andrespol

z dnia 28 listopada 2023 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ANDRESPOL
NA ROK 2024**

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ANDRESPOL
NA ROK 2024**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024, zwany dalej Programem, w Gminie Andrespol, zwanej dalej Gminą, obejmuje lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, a także przeciwdziałaniem przemocy i uzależnieniom behawioralnym określoną Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 -2025. Zawarte w niniejszym dokumencie ustalenia wyznaczają również zakres i sposób realizacji innych zadań własnych Gminy związanych z problematyką nadużywania substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem uzależnieniom, w tym behawioralnym, jak również przemocy domowej.

Główną podstawę prawną Programu stanowią:

- 1) ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- 2) ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- 3) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535);
- 4) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 535);
- 5) ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608) oraz ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469, z 2023 r. poz. 1972);

- 6) ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 338,1866);
- 7) rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu z dnia 27 grudnia 2007 r. (Dz. U. poz. 1883 oraz z 2010 r. poz. 883, z 2022 poz. 2312, z 2023 r. poz. 1936);
- 8) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 r. poz. 642).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Reguluje ona w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego.

Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

Do zadań tych zgodnie z art. 4¹ ustawy należy w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program zawiera także propozycje realizacji zadań własnych Gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzaną zgodnie z przepisami tej ustawy;
- 2) pomoc w leczeniu, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

W ramach Programu w szkołach i placówkach systemu oświaty w Gminie będą realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach. Prowadzenie takich działań odbędzie się szczególnie w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program w swej konstrukcji merytorycznej jest spójny z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz Rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2024 roku. Uwzględni on również zmiany, które

zostały wprowadzone na mocy ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia. 17 grudnia 2021 r.

II DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zgodnie z rekomendacjami KCPU, Program powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane ze spożywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków. Zbieranie informacji na temat tych problemów wynika z konieczności podejmowania działań w oparciu o lokalne potrzeby. W tym celu w 2022 r., została przeprowadzona „*Diagnoza problemów społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych w Gminie Andrespol*”, zwana dalej Diagnozą. Pozwala ona zobaczyć jakie są zapotrzebowania na różnego rodzaju działania, a monitorowanie problemów alkoholowych i narkotykowych pozwala na stałą aktualizację zjawisk i ewaluację Programu.

Wszystkie prezentowane dane stanowiące podstawę do ustalenia stanu wyjściowego koniecznego do przygotowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 zostały pozyskane w wyniku konsultacji z jednostkami, które są realizatorami lub beneficjentami Programu.

Na podstawie Diagnozy i pozyskanych informacji oraz wskazywanych przez realizatorów pojawiających się problemów, zdefiniowano i uwzględniono jako najważniejsze obszary, problemy i zagrożenia wskazywane przez mieszkańców gminy.

Priorytetowe obszary i zadania uwzględnione do realizacji w 2024 roku

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Andrespol - przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku

Opinie respondentów wskazują na dość duży problem nadmiernego spożywania alkoholu wśród lokalnej społeczności. 42% dorosłych mieszkańców Gminy uważa, że spożycie alkoholu wzrosło podczas pandemii Covid-19. 61% dorosłych mieszkańców Gminy było w ostatnim półroczu świadkiem wydarzeń związanych ze spożywaniem alkoholu w miejscu publicznym. 43% SPP i 26% dorosłych mieszkańców Gminy nie zdaje sobie sprawy, że alkohol, bez różnicy na procent jego zawartości, jest tą samą substancją, wywołującą takie same skutki. Wśród uczniów szkół podstawowych (SP) 35% zna kogoś ze swoich rówieśników, kto pije już alkohol. Natomiast wśród uczniów ze szkoły ponadpodstawowej(SPP) 49% badanych deklaruje używanie napojów alkoholowych przez ich rówieśników, z czego 21% wskazuje na większość swoich kolegów i koleżanek. 30% badanych uczniów SPP przyznało się do kilkukrotnego lub wielokrotnego picia alkoholu w przeszłości. Natomiast 60% uczniów SP jest już po inicjacji alkoholowej, z czego 15% próbowało napojów alkoholowych więcej niż raz. 22% SPP kupiła w przeszłości alkohol samodzielnie, z czego 11% kilkukrotnie i 9% wielokrotnie. Zgodnie z opiniami badanych dzieci z lokalnych szkół dosyć trudno jest zakupić używki takie jak narkotyki. Natomiast w pewnym stopniu dzieci deklarują dostęp do alkoholu. Większość mieszkańców wyraziło opinię, że na terenie Gminy Andrespol ilość punktów sprzedaży alkoholu jest zbyt duża (50%), w następnej kolejności wskazano na odpowiedź - odpowiednia (45%) oraz natomiast 5% osób uważa, że jest to ilość niewystarczająca. Dosyć duża grupa respondentów oczekuje zdecydowanych działań profilaktycznych i prewencyjnych ze strony władz lokalnych i szkolnych. Dorośli mieszkańcy i rodzice w zdecydowanej większości uważają, że Gmina powinna cofać większą ilość „koncesji” na sprzedaż alkoholu dla osób, które łamią prawo, np. sprzedając go nieletnim oraz realizować więcej programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Ważne jest, aby również organizować warsztaty i programy dla uczniów zgodne z ich potrzebami i zainteresowaniami. Na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Gminy w Andrespolu w okresie sprawozdawczy styczeń – wrzesień 2023 r. rynek napojów alkoholowych kształtował się następująco:

- liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży:
- 28 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa / maksymalna liczba zezwoleń 45;
- 31 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) / maksymalna liczba zezwoleń 45;
- 26 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu / maksymalna liczba zezwoleń 45,

- liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży:
- 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa / maksymalna liczba zezwoleń 25;
- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) / maksymalna liczba zezwoleń 10;
- 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu / maksymalna liczba zezwoleń 10,
- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 10, w tym 7 kontynuacja i 3 nowe,
- liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 5, (OSP Bedoń i OSP Justynów),
- szacunkowa kwota wpływów z koncesji na koniec okresu sprawozdawczego styczeń – wrzesień 2023 roku - 358 250, 94 PLN.
- szacunkowa kwota wpływu ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, tzw. opłata „małpkowa” na koniec okresu sprawozdawczego styczeń – wrzesień 2023 roku - 58 348, 57 PLN.

W roku 2023 przeprowadzono w Gminie Andrespol badanie „Tajemniczy Klient”, którego celem było ograniczenie naruszeń prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym, w tym szczególnie dzieciom i młodzieży oraz zwiększenie ilości sprzedawców, którzy kontrolują czy osoba kupująca ma dowód osobisty potwierdzający pełnoletność. Badaniem objęto wszystkie punkty sprzedające lub podające alkohol.

W wyniku tych działań specjalnie przeszkolona pełnoletnia osoba, wyglądająca na młodszą (na około 16-17 lat), udała się wraz z trenerem do wszystkich punktów sprzedaży i podawania alkoholu, w których podjęła próbę zakupu alkoholu. Celem badania było sprawdzenie, czy osoba sprzedająca lub podająca alkohol poprosi „Tajemniczego Klienta” o dokument tożsamości potwierdzający jego pełnoletność.

Sprawdzono 43 punkty sprzedające lub podające alkohol, z czego 3 punkty były nieczynne w dniu audytu, w 32 sprawdzonych punktach sprzedających lub podających alkohol sprzedawcy nie wymagali dokumentu potwierdzającego wiek nabywcy, natomiast w 8 punktach sprzedawcy poprosili o okazanie dokumentu, który potwierdza jego pełnoletność i nie sprzedali go mimo zapewnienia Tajemniczego Klienta, iż zostawił dowód osobisty w domu. W związku z odnotowanymi podczas przeprowadzonego audytu w punktach sprzedaży lub podawania alkoholu nieprawidłowościami w zachowaniu osób sprzedających lub podających alkohol oraz ze zmianami w prawie w zakresie kontroli przedsiębiorców, a także nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zorganizowano szkolenie dla wszystkich właścicieli punktów i ich pracowników w dniu 5 października 2023 r. w godzinach 11:00-12:30 w siedzibie Centrum Usług Społecznych „Wisienka” w Andrespolu ul. Ceramiczna 2. Szkolenie zorganizowane zostało przez **Firmę Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki wraz z Gminą Andrespol**.

Głównym celem szkolenia było zapoznanie z najnowszymi zmianami prawnymi w zakresie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Pozostałe zagadnienia obejmowały praktyczne wskazówki dotyczące:

- oddziaływania alkoholu na organizm człowieka i całe społeczeństwo
- spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie
- postawy asertywne wobec sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym
- przepisy prawne dotyczące sprzedaży alkoholu
- konsekwencje łamania prawa
- dobre praktyki sprzedawców z całej Polski.

Pełny raport z badania „Tajemniczy klient” zostanie przedstawiony wraz z wnioskami i rekomendacjami po przeprowadzonym szkoleniu, ponownym audycie oraz po zakończeniu kontroli w punktach sprzedaży i podawania alkoholu.

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 rok

- podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- opracowanie i systematyczne wdrażanie strategii międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu wraz z prognozą wydatków na 2024 rok. Na realizację zadań przeznaczone zostaną środki pochodzące z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych o objętości nieprzekraczającej 300 ml tzw. „małpki”

Rekomendacje PARPA (obecnie KCPU). Zgodnie z art. 93 ust. 4 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”, w pierwszej kolejności opłaty powinny być przeznaczane na zadania, o których mowa w art. 41 ust. 1 ustawy Dotyczy to zwłaszcza tych sytuacji, w których samorząd gminny uzyskuje dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości niewystarczającej na realizację wszystkich zadań wskazanych w ustawie oraz w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021–2025. W dalszej kolejności opłaty mogą być przeznaczane na zadania nieujęte do tej pory w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Z tym, że zadania te muszą mieć związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

- zacieśnienie współpracy z Policją w ramach podejmowanych działań.

Problem narkotykowy

70% uczniów SP i 57% uczniów SPP wskazało, że nikt nie miał kontaktu z narkotykami lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. 17% uczniów SPP uważa, że tylko pojedyncze osoby miały kontakt z narkotykami. Kontakt z tymi środkami miało 2% uczniów SP i SPP. Wśród najbliższego otoczenia dorosłych osób biorących udział w badaniu są osoby, które zażywają narkotyki – w sumie 41% respondentów zna kogoś kogo dotyczy problem zażywania narkotyków. 83% dorosłych mieszkańców utrzymuje, iż nigdy nie zdarzyło im się zażywać narkotyków, natomiast 17% przyjęło narkotyk przynajmniej raz w życiu.

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 rok

- z pozyskanych ze szkół informacji wynika, że najbardziej efektywne działania mogące zmniejszyć zjawisko uzależnień od narkotyków i/lub dopalaczy powinny obejmować przede wszystkim działania profilaktyczne skierowane do uczniów młodszych, niemających doświadczeń z używaniem narkotyków,
- należy starać się pozyskać i realizować programy i zajęcia profilaktyczne skierowane do tej grupy wiekowej,
- dorośli mieszkańcy powinni mieć nadal możliwość korzystania z porad i konsultacji w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjno – informacyjnym oraz materiałów informacyjnych i edukacyjnych Komisji i OPS.
- należy wdrożyć zasadę uwzględniania profilaktyki uzależnień podczas organizowanych spotkań środowiskowych, festynów, zawodów sportowych,
- należy w większym zakresie uwzględnić zagadnienia profilaktyki uzależnień podczas organizowanego wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.

Uzależnienia behawioralne

Respondenci oceniają, że przeznaczają bardzo dużo czasu w ciągu dnia na korzystanie z Internetu, w szczególności młodzież SPP. 30% badanych oświadczyło, że ich dziecko spędza przed komputerem od 3 do 5 godzin. Widoczne jest, że większości przebadanych uczniów (głównie SP) i osób dorosłych zdarzyło się przekraczać ustalony czas korzystania z sieci. Dużej części badanych uczniów zdarzyło się zaniedbywać swoje obowiązki na rzecz aktywności wirtualnych, w szczególności SP: 24% SP i 20% SPP zdarzyło się to kilkakrotnie oraz 12% SP i 14% SPP – wielokrotnie. 36% SP miało min.

raz poczucie lęku przed tym, że ominie ich jakieś wydarzenie w Internecie. Grupa uczniów ze szkół podstawowych jest najbardziej narażona na uzależnienie od Internetu. Duża część respondentów spotyka się z niebezpiecznymi treściami w przestrzeni wirtualnej. Zachowania uczniów wykazują symptomy zachowań ryzykownych w aspekcie grania w gry. Zdecydowana większość uczniów w obu typach szkół grała w gry – 93% SP i 91% SPP, natomiast w grupie dorosłych grało 45% osób. Wyniki wskazują na bardzo wysoką częstotliwość grania w gry u dzieci i młodzieży. Najwięcej osób gra codziennie (37% SP i 34% SPP) oraz kilka razy w tygodniu (38% SP i 28% SPP). W grupie dorosłych najczęstsze odpowiedzi to raz w miesiącu lub rzadziej (36%) i kilka razy w miesiącu (31%). Wielu uczniom zdarzało się w ciągu ostatniego roku rozpocząć grę w wyniku złego nastroju: w sumie 56% SP i 50% SPP. Duża grupa uczniów zadeklarowała poważne zaniedbywanie obowiązków w związku z graniem w gry: w sumie 40% SP i 23% SPP zdarzyło się zaniedbać naukę lub inne działania na rzecz gier.

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 rok

Bieżące informacje pozyskane z placówek oświatowych wskazują na wciąż aktualny wśród dzieci i młodzieży problem uzależnienia od internetu i mediów społecznościowych:

- kontynuacja działań mających na celu zmniejszenie rozmiaru zjawiska uzależnień behawioralnych kierowane do mieszkańców Gminy Andrespol,
- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, szkoleniowych w tym kampanii edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z uzależnień behawioralnych oraz prowadzenie konsultacji dotyczących uzależnień behawioralnych,
- wspieranie edukacji osób oraz instytucji działających na rzecz realizacji zadań ujętych w Programie na 2024 rok w obszarze uzależnień behawioralnych,
- pozyskiwanie nowych form szkoleń, które będą atrakcyjne dla młodych odbiorców,
- wykorzystanie w działaniach profilaktycznych „edukacji rówieśniczej”.

Poradnictwo i pomoc psychologiczna

W gminie Andrespol w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Rodzinny Punkt Konsultacyjno-informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i/lub dopalaczy oraz ich rodzin, który świadczy pomoc dwa razy w miesiącu podczas czterogodzinnych dyżurów w terminach ustalanych kwartalnie. Wsparcie psychologiczne jest skierowane do osób i rodzin przeżywających trudności wynikające między innymi z uzależnienia i współuzależnienia oraz przemocy domowej. Z pomocy mogą skorzystać także osoby i rodziny w sytuacjach kryzysowych. Pomoc udzielana jest nieodpłatnie. Poradnictwo w Punkcie ma przede wszystkim charakter informacyjny w zakresie choroby alkoholowej, jej fazach i rozwoju oraz skutkach psychicznych i fizycznych dla pijącego jak również jego rodziny. Prowadzi także rozmowy motywujące do podjęcia leczenia oraz podejmuje interwencje na rzecz zgłaszających się osób dotkniętych przemocą. Z informacji przekazanych przez pracownika Punktu wynika, że w okresie od stycznia do września 2023 podejmowano działania w zakresie:

- odbudowy poczucia własnej wartości, poprawę umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzrost kompetencji społecznych i komunikacji interpersonalnej,
- wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą, rozwiązywania pojawiających się sytuacji kryzysowych,
- udzielania informacji na temat pomocy udzielanej osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionych od alkoholu lub innych używek oraz osobom i rodzinom, w których występuje problem przemocy.

Z takiej oferty od stycznia do września skorzystało 13 osób podczas 32 wizyt na 42 umówione. Doraźnie z konsultacji z psychologiem w zakresie informacyjnym korzystali także członkowie GKRPA oraz pracownicy socjalni.

Wnioski wynikające z diagnozy i informacje zwrotne pozyskane od odbiorców pomocy wskazały dodatkowe obszary, które należy ująć w Programie na 2024 rok. Respondenci wskazywali na brak możliwości uzyskania na miejscu pomocy prawnej w zakresie zgłaszanych problemów. Zaobserwowano częste sytuacje rezygnacji podopiecznych Punktu z podejmowania dodatkowych działań ze względu na łączące się z tym trudności związane z wyjazdami do Łodzi. Jak wskazują, wynika to z ich trudnej sytuacji

finansowej, ale zdaniem Komisji ważną rolę odgrywają także niskie kompetencje społeczne osób, do których kierowana jest pomoc.

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 rok

- Komisja oraz pracownicy OPS zauważają potrzebę rozszerzenia form pomocy kierowanej do osób uzależnionych kończących podstawową terapię, o ofertę zajęć specjalistycznych dotyczących uzależnień skierowaną do osób uzależnionych i ich rodzin,
- należy ująć w Programie działania mające na celu zwiększenie dostępności udzielanej pomocy prawnej skierowanej do podopiecznych Punktu, Komisji i OPS w Andrespolu,
- należy rozważyć możliwość pozyskania dodatkowego pomieszczenia z przeznaczeniem na: specjalistyczne zajęcia terapeutyczne dla osób kończących podstawową terapię uzależnień, pomoc prawną i spotkania ze specjalistami w miarę zgłaszanych potrzeb i możliwości finansowych gminy,
- należy kontynuować ścisłą współpracę z OPS w Andrespolu w zakresie wspólnej realizacji zadań w obszarze zagrożenia uzależnieniami, przemocy i poradnictwa.

Profilaktyka dzieci i młodzieży

Wnioski wynikające z Diagnozy oraz informacje zwrotne pozyskane z placówek oświatowych, a dotyczące funkcjonowaniu dzieci i młodzieży w szkołach oraz w środowisku domowym wskazały najważniejsze obszary wymagające kontynuacji lub podejmowania nowych działań dotyczących profilaktyki uzależnień, stresu szkolnego, przemocy domowej i szkolnej. Wyniki wskazują na raczej dobre relacje i dość duże zaufanie uczniów do rodziców. Respondenci częściej wskazywali na doświadczenie w swoich domach przemocy psychicznej niż fizycznej. W przypadku osobistego doświadczenia przemocy większość badanej młodzieży zwróciłaby się o pomoc do rodziców (54% uczniów SP i 36% uczniów SPP) i trochę mniejsza ilość uczniów szkoły ponadpodstawowej podzieliłaby się tym faktem z rówieśnikami (31%). Wykazano niewielki odsetek osób, które powiadomiłoby policję i kadrę pedagogiczną. Duży odsetek uczniów nie powiadomiłoby nikogo ze swojego otoczenia i próbowałoby radzić sobie samemu z doświadczaniem przemocy. Doświadczenie sytuacji agresywnych deklarowały głównie dzieci ze szkół podstawowych. W szkołach zarówno podstawowych i ponadpodstawowych najczęściej zdarzają się takie formy agresji i/lub przemocy jak: wykluczenie (34% SP i 14% SPP), natomiast w szkołach podstawowych: uderzenie lub pobicie (16% SP), otrzymanie obraźliwego SMS-a lub e-maila (13% SP) oraz publikacja treści o osobie bez jej zgody (9% SP i 4% dla SPP). 36% SP i 49% SPP nigdy nie było świadkiem przemocy w szkole, natomiast 28% uczniów SP i 26% uczniów SPP deklaruje obserwację przemocy szkolnej raz w miesiącu lub rzadziej. Należy podkreślić, że aż 14% uczniów SP i 6% SPP zauważa codziennie przemoc w swojej szkole. Wydaje się, że przemoc szkolna w różnych formach najczęściej dotyczy szkół podstawowych.

Wysokie wyniki w sferze odczuwania stresu wśród uczniów wskazują na zapotrzebowanie na wzmocnione działania profilaktyczne ukierunkowane na radzenie sobie ze stresem. Duża grupa uczniów SP i SPP odczuwa stres czasami, często lub zawsze będąc w szkole.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jako jedno z zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego wskazuje: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową. Jednym z elementów realizacji tego zadania jest udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym. KCPU rekomenduje do realizacji w ramach Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii działania, które w gminie Andrespol zostały ustalone na podstawie Diagnozy i informacji pozyskanych u realizatorów poszczególnych zadań i realizowane są w następujący sposób:

- prowadzenie profilaktyki uzależnień na terenie placówek oświatowych:**

szkoły podstawowe i świetlice środowiskowe - programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży realizowane w placówkach oświatowych są z założenia programami wieloletnimi . Z zaleceń rekomendowanych przez KCPU właśnie taka realizacja daje najlepsze rezultaty. Nie bez znaczenia jest także fakt, że najczęściej realizatorami tych programów są wychowawcy i nauczyciele znający uczniów i potrafiący dostosować poszczególne elementy programu do potrzeb konkretnego zespołu klasowego. Oprócz programów wieloletnich szkoły korzystają także z zamawianych jednorazowych przedsięwzięć profilaktycznych w formie: warsztatów, pogadanek, spektakli profilaktycznych, spotkań z funkcjonariuszami Policji, przedstawicielami służby zdrowia, edukacji rówieśniczej. Wszystkie wnioskowane przez placówki oświatowe o dofinansowanie realizowane formy zajęć profilaktycznych są elementem programów wychowawczo – profilaktycznych przyjętych przez szkoły. Przykładami realizowanych programów o sprawdzonej skuteczności są: „Bezpieczni dziś i jutro” program edukacyjny dla klas I-III „Jestem bezpieczny i dbam o bezpieczeństwo innych”, „Odblaski ratują życie”, „Trzymaj formę, żyj zdrowo”, „Przyjaciele Zippiego”, „Więzi”, „Debaty” „Jestem OK”, „Konflikt-mówię, słucham, akceptuję”, „ Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych- alkohol, papierosy, e-papierosy, dopalacze, narkotyki”, „ Cukierki”, „Dzieci znają swoje prawa”. Głównym celem projektów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych jest zwiększenie świadomości sprawstwa w podejmowaniu świadomych decyzji, a w konsekwencji rezultatów swojego działania. Na bieżąco szkoły wdrażają do swoich działań, zadania wynikające ze zdiagnozowanych potrzeb. Wszystkie placówki oświatowe zwracają uwagę na indywidualizację działań profilaktycznych zgodnie z potrzebami odbiorców oraz możliwościami organizacyjnymi i finansowymi. Słabą stroną wielorakich działań profilaktycznych jest bardzo niskie zainteresowanie rodziców, frekwencja na warsztatach, szkoleniach organizowanych przez szkołę jest niezadowalająca.

Liceum ogólnokształcące - organizując proces wychowawczo-profilaktyczny nauczyciele/realizatorzy opierają się na pełnowymiarowym programie "Lustro", jest to program rekomendowany przez PARPA i KBdsPN (Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii), Funkcjonariuszka z wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji Powiatu Łódzkiego Wschodniego, przeprowadziła spotkanie prewencyjno- informacyjne z uczniami we wskazanych klasach, w związku z przejawami demoralizacji (wagiary), szkolenie RP w obszarze nowych substancji psychoaktywnych, właściwego reagowania, z wykorzystaniem "szkoleniowej walizki" oraz wielospecjalistyczne warsztaty dla rodziców o zagrożeniach związanych z substancjami psychoaktywnymi, również z wykorzystaniem "walizki szkoleniowej". Specjalista psychoterapii z uprawnieniami terapeuty uzależnień - rozmawiał z rodzicami o różnorodnych problemach dzieci i młodzieży- psychoedukacja i profilaktyka uniwersalna, skierowana do rodziców, w spotkaniu udział wzięła też dyrektor PPP w Koluszkach, w odpowiedzi na zapotrzebowanie psychoedukacji w obszarze zdrowia, w tym zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Uczniowie wzięli udział w spektaklu profilaktycznym Teatru Nowego "Beze mnie jesteś niczym", który dotyczył zjawiska szeroko rozumianej przemocy. Sędzia Anna Maria Wesołowska spotkała się z młodzieżą, poprowadziła szkolenie RP, by na koniec spotkać się z zainteresowanymi rodzicami. Temat zajęć z Panią sędzią to: "Jak w świetle współczesnych zagrożeń - narkotyki/dopalacze, alkohol, Internet- zapewnić bezpieczne otoczenie młodemu człowiekowi w placówce oświatowej i rodzinie". Spotkanie to miało charakter kompleksowej profilaktyki uniwersalnej, skierowanej do całej społeczności szkolnej i podmiotów współpracujących (rodzice uczniów, społeczność lokalna).

- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców

- dostarczenie aktualnych informacji rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, alkoholu, nikotyny, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej w przypadku zauważenia niepokojących zachowań u swoich dzieci. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,

- przekazanie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Informowanie o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania - cykliczne spotkania dla rodziców z funkcjonariuszami policji z Zespołu do Spraw Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii KPP Łódź-Wschód na temat uzależnień i zagrożeń współczesnego świata, cykliczne pogadanki i prelekcje o charakterze informacyjnym i edukacyjnym zgodnie z zapotrzebowaniem szkół, na podstawie prowadzonej diagnozy problemów.
- **wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych** .W ramach współpracy z klasami mundurowymi młodzież LO prowadzi zajęcia dotyczące bezpieczeństwa, możliwościach uzyskania pomocy dla siebie i kolegów, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, wzorców zachowań wobec znalezienia się w sytuacjach kryzysowych. Podejmowane są działania mające na celu wdrażanie edukacji rówieśniczej w szkołach podstawowych. Przewidywane działania w tym zakresie obejmują wdrażanie przedsięwzięć we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, mającymi w swoim zakresie działania edukacyjne obejmujące profilaktykę uzależnień.
- **dofinansowywanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, wychowawców świetlic środowiskowych.**
- **przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia**
- **prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej:**

„Gminna świetlica środowiskowa” działająca w trzech lokalizacjach: Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bedoniu Wsi, Szkole Podstawowej z Oddziałami Przedszkolnymi w Justynowie i Szkole Podstawowej w Wiśniowej Górze.

Świetlica zapewnia opiekę 120 wychowankom. Zgodnie z założeniami i celami placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Na podstawie rozeznanych potrzeb wychowanków i ich rodziców, świetlice ustalają harmonogram i plan pracy dostosowany do wieku rozwojowego wychowanków oraz możliwości organizacyjnych, finansowych i kadrowych w poszczególnych lokalizacjach .W wyniku nadzoru działalności Gminnej świetlicy środowiskowej oraz pozyskanych informacji ustalone zostają obszary wsparcia wychowanków.

Świetlica Środowiskowa „Iskierki” mieści się w budynku na terenie kościoła w Justynowie przy ulicy Łódzkiej 35. Posiada dwie sale zabaw dla dzieci i toaletę, całkowicie spełnia wymogi sanitarno – higieniczne i jest pod stałym nadzorem Państwowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi. Wyposażenie w pomieszczeniach dostosowane jest do pobytu dzieci. Świetlica prowadzona jest przez Stowarzyszenia Rozwoju Justynowa i Janówki. Do świetlicy uczęszcza 15 dzieci w wieku szkolnym z rodzin potrzebujących wsparcia, rodzin wielodzietnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu po trzy godziny. Świetlica zatrudnia jednego wychowawcę. Zajęcia prowadzone są także przez dwóch wolontariuszy, którzy czuwają nad bezpieczeństwem dzieci podczas autokarowych wycieczek na basen do Brzezin z nauką pływania lub zastępując wychowawcę. W ramach zajęć dzieci odrabiają lekcje, grają w gry planszowe, uczą się grać na gitarze, wykonują różnymi technikami prace plastyczne. Wychowankowie uczestniczyli w zajęciach w Bibliotece i gościnnie w warsztatach ceramicznych. Praca świetlicy obejmowała zajęcia rozwojowe z zakresu profilaktyki zdrowotnej, oraz zabawy ruchowe. Prowadzone były warsztaty z profilaktyki uzależnień w tym behawioralnych: od Internetu, telefonu, mediów społecznościowych. Świetlica realizuje swoje zadania w formie zajęć grupowych i pomocy indywidualnej kierowanej zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami wychowanków.

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 rok

- należy kontynuować zasadę indywidualizacji pracy grup wychowanków, harmonogramów oraz metod i form zgodnie z potrzebami wychowanków w poszczególnych lokalizacjach,
- kontynuować pracę grupową i indywidualną z wychowankami poprzez zatrudnianie specjalistów,

- zwrócono uwagę na zwiększenie pomocy wychowankom w uzupełnianiu braków edukacyjnych i pomoc w odrabianiu prac domowych,
- należy poszerzać ofertę zajęć profilaktycznych z uwzględnieniem programów rekomendowanych oraz kontynuować spotkania z funkcjonariuszami policji, pracownikami sądów, psychologiem, pielęgniarką szkolną wdrażając praktyczne aspekty profilaktyki uzależnień,
- należy rozważyć możliwość zlecenia prowadzenia działań profilaktycznych w placówkach oświatowych organizacjom pozarządowym zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami i planem finansowym,
- należy zwrócić uwagę na propagowanie działalności świetlicy środowiskowej w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin przeżywających kryzys opiekuńczy i wychowawczy.

Zagadnienie przemocy i bezpieczeństwa w środowisku domowym

Duża część osób badanych (70%) zna co najmniej jedną rodzinę, która doświadcza przemocy domowej, a wśród samych respondentów doświadczanie przemocy domowej dotyczy 18% badanych. W sumie 56% mieszkańców reagowała w przeszłości na obserwowaną przemoc w swoim lokalnym środowisku. 26% osób dorosłych zadeklarowała, że nie zna sposobów pomocy osobom doświadczającym przemocy. Zarówno wdrażanie działań profilaktycznych i prewencyjnych, jak i wsparcie osób doświadczających skutków przemocy (ofiary i sprawcy) jest konieczne ze strony Gminy w najbliższym czasie. Wśród badanych grup osób raczej nie funkcjonują szkodliwe przekonania na temat używania przemocy jako metody wychowawczej, aczkolwiek niewielka grupa dorosłych mieszkańców wciąż wykazuje wiarę w stosowanie kar fizycznych. Zadania ujęte w tym obszarze realizowane są przez wszystkich realizatorów programu, w szczególności przez pracowników socjalnych, nauczycieli i wychowawców w placówkach oświatowych z terenu gminy. W okresie sprawozdawczym tj. styczeń – wrzesień 2023 r. realizowano następujące działania wynikające z Programu, a określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii:

Pomoc społeczna:

- pomocą objętych było 196 osób, w tym 9 z rodzin z dominującym problemem alkoholowym, osoby z tych rodzin przebywały na terapii odwykowej, odtruciu,
- udzielona została pomoc w formie zasiłku okresowego w 78 rodzinach, w tym w 8 rodzinach z dominującym problemem alkoholowym. 95 rodzinom przyznano pomoc w formie zasiłku celowego oraz 58 osobom zasiłek stały przyznany z OPS. U osób pobierających zasiłek stały, nie występuje problem alkoholowy,
- w okresie sprawozdawczym 1 dziecko umieszczono w pieczy zastępczej,
- 196 rodzinom udzielono pomocy w formie świadczenia pieniężnego z tytułu: bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa, ubóstwa, bezdomności, ciężkiej choroby,
- w 47 rodzinach systematycznie organizowane było przyznanie pomocy w formie dożywiania dzieci, w tym w 4 rodzinach gdzie występuje problem alkoholowy,
- OPS we współpracy z placówkami oświatowymi wytypował 80 dzieci do udziału w spotkaniu Święteczno-Mikołajkowym organizowanym corocznie dla dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicach środowiskowych,
- oprócz realizacji zadań wymagających pomocy materialnej, pracownicy socjalni prowadzą bieżącą pracę socjalną tj. pomagają w prowadzeniu spraw urzędowych, prowadzą rozmowy motywujące osoby do podjęcia czynności prowadzących do rozwiązania problemów, współpracują z pedagogami i psychologami szkolnymi. W okresie rozliczeniowym taką formą pomocy objęto 21 rodzin,
- pracownicy socjalni w toku bieżącej pracy socjalnej nie skierowali do Zespołu Interdyscyplinarnego osób, a także ich rodzin, u których występuje problem alkoholowy i przemoc,
- OPS współpracuje z Zespołem Służby Kuratorskiej działającej przy Sądach Rejonowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łodzi, Posterunkiem Policji w Andrespolu i asystentami rodziny,

- pomocą w formie udziału w zajęciach w świetlicach środowiskowych objętych zostało 80 dzieci.
- Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia 1 asystenta rodziny, który pracuje z 10 rodzinami,
- wszystkie działania podejmowane przez pracowników socjalnych są na bieżąco monitorowane zgodnie z wewnętrznymi procedurami OPS,
- Ośrodek zajmuje się także rozpoznawaniem problemu narkomanii i zażywania substancji psychoaktywnych w rodzinach objętych pomocą.

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 rok

- planuje się zwiększenie propozycji działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej z rodzin objętych wsparciem i z rozpoznanymi trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym zagrożonych przemocą domową, w szczególności realizowanych na zajęciach w szkołach i w świetlicach środowiskowych,
- planuje się poszerzenie zakresu współpracy z OPS w działaniach podejmowanych w ramach rozpoznawania środowiska rodzinnego i szkolnego w zakresie kompetencji Komisji,
- zapewnienie dostępności do specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy w tym realizacja programów pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc,
- planuje się systematyczne prowadzenie diagnozy na temat skuteczności podejmowanych działań,
- zwiększenie dostępności udzielanej pomocy prawnej dla podopiecznych Komisji, OPS i potrzebujących wsparcia w sytuacjach kryzysowych.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Prezentowane poniżej dane dotyczą realizacji działań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a dotyczą okresu styczeń – wrzesień 2023 roku. Informacje zostały pozyskane z Posterunku Policji w Andrespolu. W okresie sprawozdawczym policjanci z Posterunku Policji w Andrespolu realizowali następujące działania wynikające z Programu, a określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii:

- zatrzymano łącznie 15 osób kierujących pojazdami mechanicznymi pod wpływem alkoholu,
- policjanci z Posterunku Policji w Andrespolu zatrzymali do wytrzeźwienia 23 osoby, mieszkańców gminy Andrespol,
- przeprowadzono 49 spraw przygotowawczych, w których osoby otrzymały zarzuty o popełnienie różnego rodzaju przestępstw, a następnie skierowano sprawę do Sady Rejonowego w Łodzi,
- zatrzymano 1 osobę kierującą pojazdem mechanicznym pod wpływem środków odurzających,
- zatrzymano i doprowadzono 20 osób z polecenia Sądu,
- zarejestrowano 1630 czynności wiążących się z interwencjami, czynnościami zleconymi dla Sądu, Prokuratora, Komorników i innych instytucji,
- postępowania przygotowawcze za przestępstwa, w których skierowano akt oskarżenia do sądu – 49,
- wystawiono ok. 400 mandatów karnych,
- wprowadzono 19 razy procedurę Niebieskiej Karty mającej za zadanie przeciwdziałanie przemocy domowej,
- 2 osoby zostały objęte aktem oskarżenia z art 207 kk tj. przemoc domowa,
- miejsca publiczne, w których najczęściej zgłaszane było spożywanie alkoholu to: skwer w Andrespolu ul. Tuszyńska 5, przystanki autobusowe obejmujące ul. Tuszyńską w Andrespolu, Wiśniowej Górze i Stróży, ul. Rokicińską w Andrespolu,

- policjanci w ramach działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży rozdawali ulotki, materiały informacyjne, gadzety mające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych na drogach oraz dotyczące bezpiecznych ferii, wakacji. Materiały te zostały przekazane z Komendy Wojewódzkiej Policji oraz z Programu „Dzielnicowy Bliżej Nas”,
- we wszystkich placówkach oświatowych gminy Andrespol, policjanci przeprowadzili cykl spotkań z dziećmi i młodzieżą o charakterze edukacyjnym i informacyjnym. Swoimi działaniami profilaktycznymi, funkcjonariusze objęli także nauczycieli i rodziców. Policjanci wielokrotnie uczestniczyli w spotkaniach okazjonalnych organizowanych w placówkach oświatowych,
- działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży realizowane były zgodnie z planem Komendy Powiatowej Policji w Koluszkach „Młodzież wolna od uzależnień”,
- działania informacyjne, edukacyjne i profilaktyczne realizowano także podczas imprez środowiskowych np. Dzień Dziecka na Marysinku,
- działania informacyjne i edukacyjne kierowane były także do dorosłych mieszkańców gminy np. spotkanie w Domu Seniora w Andrespolu oraz z mieszkańcami Justynowa podczas spotkania w OSP,
- Posterunek Policji w Andrespolu ściśle współpracuje z Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Karłowicza w ramach programu dla klas mundurowych. Uczniowie uczestniczą w zajęciach obejmujących profil policyjny, organizowanych przez Komendę Powiatową w Koluszkach oraz Posterunek Policji w Andrespolu

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 roku

- planuje się kontynuację zadań i działań dotyczących prewencji, których efektem będzie zmniejszenie ilości zachowań patologicznych,
- planuje się realizację dotychczasowych form współpracy z dyrektorami placówek oświatowych, która w ocenie stron przebiega w sposób zadowalający,
- planuje się nawiązanie ściślejszej współpracy z instytucjami i stowarzyszeniami których celem są działania na rzecz ograniczania spożycia napojów alkoholowych w zakresie edukacyjnym i interwencyjnym,
- planuje się podjęcie dodatkowej współpracy gminy z policją w ramach projektu mającego na celu rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami, co w efekcie wpłynie na podniesienie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie,
- Posterunek Policji w Andrespolu wnioskuje o dofinansowanie w zakresie zakupu gadżetów, głównie w postaci elementów odblaskowych dla dzieci i uczniów placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy w ramach skierowanych do nich działań profilaktycznych.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W okresie sprawozdawczym Komisja realizowała określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Andrespol na rok 2023. W oparciu o przepisy prawa Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką oraz działania kontrolne i interwencyjne w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cele jej działań są skoncentrowane na wielokierunkowym wsparciu osób uzależnionych oraz ich rodzin, w tym na identyfikacji i przeciwdziałaniu przemocy w środowisku domowym, zwiększaniu świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnień oraz sposobów ich zapobiegania i terapii oraz promowaniu postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

W okresie od stycznia do września 2023 roku Komisja zrealizowała zaplanowane działania w następującym zakresie:

- odbyło się 14 posiedzeń Komisji w tym 2 posiedzenia plenarne i 14 spotkań w ramach zespołów problemowych,
- do Komisji skierowano 14 Wniosków o podjęcie leczenia odwykowego,
- członkowie Komisji przeprowadzili 54 rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego,

- członkowie Komisji prowadzili rozmowy z rodzinami osób współuzależnionych ,
- Komisja skierowała 7 osób na badanie do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego. Tylko jedna z kierowanych osób nie zgłosiła się na badanie,
- Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Łodzi dla Łodzi Widzewa V Wydział Rodzinny i Nieletnich 6 Wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- w okresie sprawozdawczym Sąd rozpatrzył przy udziale przedstawiciela Komisji 4 wnioski.

Zaplanowane działania ujęte w Programie na 2024 roku

- kontynuacja zadań w zakresie ujętym w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024,
- podejmowanie kontroli w zakresie ujętym w Harmonogramie Kontroli na 2024 rok,
- nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- zwiększenie liczby osób objętych działaniami pomocowymi m. in. współuzależnionych, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i poszerzenie oferty tych działań ,
- organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków GKRPA,
- diagnozowanie lokalnych zagrożeń społecznych pod kątem zachowań ryzykownych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy,
- pozyskanie dodatkowego pomieszczenia z przeznaczeniem na prowadzenie specjalistycznych działań terapeutycznych i udzielanie porad prawnych podopiecznym Komisji, OPS, Punktu konsultacyjnego i mieszkańców Gminy Andrespol zgodnie z zapotrzebowaniem,
- zabezpieczenie pracy i funkcjonowania GKRPA oraz jej bieżące, racjonalne doposażanie.

Wnioski wynikające z monitoringu realizacji Programu w 2023 roku trybie otwartego konkursu ofert zlecono realizację zadania „ Organizacja letniego wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci z terenu Gminy Andrespol w czasie ferii letnich 2023 r.” ;

- dokonano analizy badania ankietowego skierowanego do dorosłych mieszkańców Gminy Andrespol oraz uczniów i młodzieży dotyczącego diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Badanie prowadzone było przez Centrum Działań Profilaktycznych, a realizowane na potrzeby Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Badanie pozwoliło na właściwe rozpoznanie diagnozowanych problemów oraz ustalenie priorytetowych problemów i obszarów na 2024 rok;
- zrealizowano zaplanowane w bieżącym roku zadania obejmujące działania profilaktyczne kształtujące prawidłowe postawy młodych ludzi wobec używek, w formie zajęć sportowo-rekreacyjnych, sportowo-edukacyjnych, imprez sportowych i rekreacyjnych, realizowanych w szkołach oraz podczas wypoczynku zimowego i letniego zorganizowanego dla dzieci i młodzieży z Gminy Andrespol;
- w bieżącym roku w Gminie działały dwie świetlice środowiskowe, w których realizowana jest działalność opiekuńczo-wychowawcza: Gminna świetlica środowiskowa w trzech lokalizacjach i Świetlica środowiskowa w Justynowie prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Justynowa i Janówki.
- w ramach działalności placówek pomocą i wsparciem objęto 135 wychowanków w tym 45 w dodatkowych lokalizacjach w Justynowie;
- w placówkach zatrudniano specjalistów zgodnie ze zgłaszanym przez placówki zapotrzebowaniem;
- placówki starają się pozyskiwać i realizować różnorodne programy edukacyjne, profilaktyczne i wychowawcze dostosowane do możliwości odbiorców, także z listy rekomendowanych przez KCPU;

- na podstawie sprawozdań i wniosków z nadzoru ustalono, że placówki oświatowe wdrażają nowe, atrakcyjne metody i formy pracy z uczniami i wychowankami, co zostało potwierdzone także na podstawie informacji pozyskanych od rodziców;
- ilość interwencji i podejmowanych czynności w ramach procedury „Niebieskich Kart” wskazuje tendencję wzrostową,
- wzrosła liczba porad udzielonych w Punkcie oraz liczba osób systematycznie korzystających z oferty;
- zwiększyła się liczba osób objętych terapią i liczba Wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego w Łodzi dla Łodzi - Widzewa V Wydział Rodzinny i Nieletnich;
- zwiększyła się liczba prowadzonych spraw we współpracy z OPS i Policją;
- wzrosła liczba osób korzystających z materiałów informacyjnych i literatury fachowej przekazanych do biblioteki w Andrespolu.

Niniejszy Program, który w swym zasadniczym kształcie jest kontynuacją programów lat ubiegłych, został uzupełniony o powyższe źródła wiedzy, informacje i wnioski wynikające z okresowych podsumowań i sprawozdań pozyskanych od realizatorów Programu, a także dostosowany do obowiązującego ustawodawstwa oraz krajowych i międzynarodowych wytycznych w przedmiotowym zakresie. W procesie jego aktualizacji wzięto również pod uwagę stopień i jakość realizacji zadań Programu implementowanych w Gminie na przestrzeni minionych lat. Stwarza to uzasadnioną nadzieję, że określone tutaj cele, zadania oraz sposoby ich realizacji, okażą się optymalnie dostosowane do potrzeb i zasobów lokalnej społeczności w zakresie przewidzianym ramami Programu. Ważne jest również to, aby realizowane w oparciu o nie projekty cechowały się rzetelnymi przesłankami merytorycznymi do ich podejmowania, a sam proces ich wdrażania bazował na istniejących zasobach instytucjonalnych i osobowych.

III. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja Programu stanowi jedno z zadań własnych Gminy Andrespol. Zadania Programu będą współrealizowane przez następujące podmioty:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: Komisja lub GKRPA);
- 2) Koordynator Gminnego Programu (dalej: KGP);
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: OPS);
- 4) Punkt Konsultacyjny (dalej: PK);
- 5) Gabinet Terapeutyczny (dalej: GT);
- 6) Posterunek Policji w Andrespolu (dalej: P);
- 7) Szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze, świetlice środowiskowe (dalej: SZ);
- 8) Partnerzy zewnętrzni, organizacje pozarządowe i biznesowe, grupy AA, indywidualni realizatorzy (dalej: PZ);
- 9) Placówki Służby Zdrowia (dalej: Z).

Adresatami podejmowanych działań są wszyscy mieszkańcy Gminy, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież;
- 2) rodzice, opiekunowie, wychowawcy;
- 3) konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych;
- 4) osoby uzależnione i pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy;
- 5) rodziny osób z problemem alkoholowym;
- 6) osoby doznające przemocy domowej;
- 7) osoby zagrożone uzależnieniem od środków psychoaktywnych oraz zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi;

- 8) pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny: zmniejszenie rozmiarów aktualnie zdiagnozowanych problemów w obszarze nadużywania alkoholu, używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń behawioralnych, a także zapobieganie powstawaniu nowych problemów w tym obszarze wśród mieszkańców Gminy Andrespol.

Cele operacyjne:

- 1) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia;
- 2) inicjowanie i wspieranie działań mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych;
- 3) podejmowanie działań informacyjnych o skutkach nadużywania alkoholu przez nieletnich, zwiększenie wiedzy społecznej (młodzieży, rodziców, nauczycieli) na temat alkoholu, narkotyków, problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- 4) prowadzenie akcji informacyjnych zwiększających świadomość społeczną o różnych rodzajach przemocy;
- 5) przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu;
- 6) stwarzanie możliwości spędzania wolnego czasu bez używek i upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- 7) podejmowanie działań w zakresie profilaktyki szkolnej realizując programy profilaktyczne skierowane również do rodziców i grona pedagogicznego;
- 8) ułatwienie dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych, szczególnie rodziców, dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy, cyberprzemocy, promujący zdrowy tryb życia, a także przeciwdziałających uzależnieniom behawioralnym itd.;
- 9) kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 10) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych w tym dla osób z uzależnieniami od czynności (behawioralne);
- 11) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 12) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć.

Powyższe cele są w swoich założeniach zgodne z celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, którym jest: „...wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.”, a także z jego celem operacyjnym nr 2 obejmującym: „Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi” oraz zgodnie z celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025.

Lp.	Działania szczegółowe i sposób realizacji	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz osób uzależnionych od czynności (uzależnienia behawioralne)		

	<p>Rozwijanie i wspieranie działalności Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Andrespolu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a także osób z uzależnieniami behawioralnymi w postaci konsultacji, pomocy i wsparcia psychologicznego oraz informowanie osób o możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej świadczonej w ramach umowy ze Starostwem Powiatowym; ·poradnictwo, wspieranie osób uzależnionych po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej; ·pomoc psychologiczna dla osób dorosłych i młodzieży oczekującej wsparcia; ·wprowadzenie i realizacja elementów Gminnego Programu w ramach współpracy z OPS; ·podejmowanie przez pracowników OPS zatrudnionych w Punkcie działań związanych z uzależnieniami wśród podopiecznych; ·promowanie działań związanych z profilaktyką uzależnień przez pracowników OPS poprzez wspieranie merytoryczne ich działań; ·rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy; ·udostępnienie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami i przemocą; ·zakup materiałów papierniczo-biurowych oraz niezbędnych artykułów do pracy w punkcie konsultacyjnym. 	PK, OPS,GT	działania ciągle styczeń – grudzień
	Podejmowanie i systematyczna kontynuacja działań kierowanych do osób uzależnionych w celu kierowania na leczenie, w tym ponoszenie kosztów z tym związanych (finansowanie kosztów powołania biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu).	GKRPA	działania ciągle styczeń - grudzień
	Podejmowanie wobec osób uzależnionych od alkoholu i innych używek czynności mających na celu ich świadomy udział w programach terapeutycznych.	GKRPA, PK,GT	działania ciągle styczeń - grudzień
	Motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.	GKRPA	działania ciągle zgodnie z przyjętym harmonogramem
	Udzielanie osobom wsparcia po zakończeniu leczenia odwykowego.	PZ, PK, GT	działania ciągle zgodnie z zapotrzebowaniem
	Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych (w tym osób uzależnionych od czynności). Wśród dzieci i młodzieży najbardziej należy zwrócić uwagę na ryzyko problemowego używania internetu oraz uzależniania od gier komputerowych, zwłaszcza dzieci z rodzin alkoholowych oraz osób dotkniętych przemocą domową.	KGP, Z, OPS	działania ciągle styczeń - grudzień
	Dostarczanie informacji na temat możliwości uczestnictwa w grupach samopomocowych AA oraz pomoc organizacyjna i finansowa grup wsparcia.	PK, PZ	działania ciągle styczeń - grudzień
	Finansowanie zatrudnienia psychologów i innych specjalistów w zakresie poradnictwa.	KGP, PZ, OPS, PK	działania ciągle styczeń - grudzień
	Zakup ulotek, broszur, informatorów adresowanych do mieszkańców informujących o ofercie pomocy dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, zagrożonych narkomanią, doświadczających przemocy domowej.	KGP, OPS, PK	według potrzeb dwa razy w roku
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą		
	Działania Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego, świadczenie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych używek oraz ofiar przemocy oraz ich rodzinom.	PK	działania ciągle styczeń - grudzień

	Organizowanie/współorganizowanie i finansowanie/ dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz wycieczek i innych form spędzania czasu wolnego uwzględniających w programie treści profilaktyki i terapii kierowane do dzieci młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, dysfunkcyjnych.	KGP	styczeń – grudzień zgodnie z zapotrzebowaniem
	Uruchamianie procedury „Niebieska Karta” w sytuacji pojawiających się sygnałów o zaburzeniach w funkcjonowaniu rodziny dotyczących przypadków przemocy, współpraca z Zespołem ds. przemocy w zakresie rozwiązywania problemów z występowaniem przemocy domowej. Pozyskiwanie informacji od Policji i OPS o prowadzonych interwencjach wobec osób uzależnionych i/lub stosujących przemoc domową.	Wszystkie uprawnione podmioty	działania ciągle styczeń – grudzień
	Współdziałanie z mieszkańcami Gminy w działaniach, które w ramach profilaktyki promują zdrowy styl życia, w tym różne formy spędzania wolnego czasu i właściwe relacje społeczne służące wzmocnieniu więzi sąsiedzkich, rodzinnych oraz rówieśniczych.	PZ	działania ciągle styczeń -grudzień
	<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie świetlic środowiskowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ·finansowanie i współfinansowanie zadań i działań wynikających z realizowanego w świetlicach Programu Profilaktyczno-Wychowawczego w formie dostosowanej do możliwości rozwojowych uczestników; ·wypracowanie i wspieranie lokalnego systemu pomocy dziecku i rodzinie: dotkniętych wykluczeniem społecznym, trudnościami w procesie opiekuńczo-wychowawczym i/lub dotkniętych problemem alkoholowym, uwzględniający działania skutkujące rozwiązaniem problemów, a nie tylko zaspokojenie doraźnych potrzeb; ·organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczestniczących w zajęciach, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami grupy docelowej; ·dożywanie dzieci (zakup artykułów żywnościowych); ·zakup materiałów, pomocy dydaktycznych oraz artykułów wyposażenia pozwalających na uatrakcyjnienie realizowanych zajęć pod kątem niwelowania różnic w dostępności do współczesnych osiągnięć technicznych celem pomocy w nauce i wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci objętych pomocą; ·organizowanie imprez okolicznościowych (w tym zakup nagród i drobnych upominków) wynikających z planu pracy świetlicy w miarę posiadanych środków; ·współorganizowanie i/lub organizowanie wypoczynku zimowego i letniego zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; ·zakup literatury fachowej; ·zlecenie prowadzenia; świetlic środowiskowych, kół zainteresowań, zajęć dodatkowych, zajęć profilaktycznych, grup profilaktycznych, wypoczynku letniego i zimowego organizacjom pozarządowym, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami i planem finansowym; ·realizacja „środowiskowych” programów profilaktycznych prowadzonych przez świetlice środowiskowe wg następujących założeń merytorycznych: zajęcia pozalekcyjne z wykorzystaniem różnorodnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, artystycznym ,zajęć wyrównawczych; ·dofinansowanie działań podejmowanych przez świetlice we współpracy z innymi podmiotami na rzecz promowania zdrowego, wolnego od używek stylu życia, wynikających z kalendarza imprez środowiskowych oraz podejmowanych okazjonalnie. 	SZ	działania ciągle zgodnie z regulaminem organizacyjnym świetlicy środowiskowej
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów		

	alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych		
	Kierowanie działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych do całej populacji Gminy Andrespol: ·wdrażanie lokalnych programów środowiskowych zawierających elementy profilaktyki uzależnień oraz zgodne z zadaniami i działaniami ujętymi w Gminnym Programie na 2024 rok; ·uczestnictwo w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampaniach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy; ·informowanie mieszkańców o podejmowanych działaniach - zakup ulotek, broszur, informatorów adresowanych do mieszkańców informujących o działaniach i ofercie pomocy dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, zagrożonych narkomanią, doświadczających przemocy domowej; ·współpraca z mediami gminnymi w zakresie przekazywania wiedzy na temat profilaktyki i działań związanych z rozwiązywaniem problemów uzależnień podejmowanych w gminie; ·tworzenie płaszczyzn wymiany doświadczeń przez realizatorów i odbiorców działań, w celu wypracowania lokalnej strategii w obszarze profilaktyki uzależnień i działań pomocowych skierowanych do określonych grup docelowych.	KGP, SZ, PK, OPS	działania ciągle styczeń – grudzień
	Propagowanie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwościach przeciwdziałania przemocy, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym.	KGP, PK, OPS	działania ciągle styczeń - grudzień
	Prowadzenie warsztatów i programów profilaktycznych (szczególnie programów rekomendowanych) dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców w ramach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej w przedszkolach, szkołach, świetlicach środowiskowych, instytucjach i stowarzyszeniach działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, a także problemów związanych z przemocą. Budowanie kompleksowego systemu wsparcia dla wyżej wymienionych grup.	PZ, SZ	minimum raz w roku dla danej placówki edukacyjnej
	Prowadzenie zajęć sportowych, sportowo-rekreacyjnych, sportowo-edukacyjnych, imprez sportowych i rekreacyjnych zawierających elementy profilaktyki uzależnień oraz zgodne z działaniami i zadaniami Programu na rok 2024 r. obejmujące swoim działaniem w szczególności beneficjentów Programu. Przeszkolenie animatorów sportu oraz kultury do projektowania i wdrażania programów profilaktycznych realizowanych przez realizatorów Programu.	PZ, SZ	według potrzeb zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem
	Przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych w zakresie profilaktyki uzależnień wśród mieszkańców Gminy uwzględniającej występowanie w placówkach oświatowych czynników ryzyka i czynników chroniących. Ewaluacja dotychczasowych zmian w zakresie występowania problemu uzależnień i przemocy wśród mieszkańców Gminy.	PZ	W roku 2025 (zakończenie programu)
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych		
	Współpraca ze stowarzyszeniami, grupami AA, organizacjami pozarządowymi zaangażowanymi w działalność na rzecz społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	PZ	działania ciągle styczeń - grudzień
	Współpraca z Parafiami Rzymsko-Katolickimi i innymi związkami wyznaniowymi.	PZ	działania ciągle styczeń - grudzień

	Wspomaganie realizacji programów profilaktycznych poprzez koordynację i wspólną ich realizację, nieodpłatne udostępnianie lokalu będącego własnością lub w zarządzaniu Gminy np. na meetingi, spotkania integracyjne zapobiegające wykluczeniu społecznemu, zakup materiałów informacyjnych.	KGP	działania ciągłe styczeń - grudzień
	Organizowanie szkoleń w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz problemu przemocy dla nauczycieli, lekarzy, pielęgniarek środowiskowych, policji, pracowników socjalnych, sprzedawców napojów alkoholowych.	PZ	minimum jedno szkolenie dla jednej grupy docelowej zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami
5.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
	Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA, PZ	działania ciągłe wynikające z obowiązujących procedur
	Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych (w ramach działań przed kontrolnych) mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia – w tym badania dostępności alkoholu metodą „tajemniczego klienta”.	PZ	minimum raz w roku
	Podjęcie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel posiłkowy.	GKRPA	podjęte w ramach interwencji

V. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ

1. Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowią dochody Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Koszty realizacji Programu mogą też być pokrywane z innych źródeł, takich jak środki własne odbiorców czy partnerów zewnętrznych. W szczególności mogą być w tym celu wykorzystywane opłaty z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpkowe”), jednak wyłącznie na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

3. Zlecenie zadań ujętych w Programie nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zlecenie zadań gminnym jednostkom organizacyjnym może nastąpić w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych.

4. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z niniejszego Programu ujmuje się corocznie w planie budżetowym Gminy.

5. Podmioty realizujące zadania programu:

a. składają sprawozdanie z realizacji zadania,

b. zobowiązane są do każdorazowego informowania o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Za wykonywanie zadań wynikających z art 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz realizacji Programu członkowie

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: GKRPA) otrzymują wynagrodzenie według poniższych zasad.

- 1) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 180 złotych brutto za udział w posiedzeniu Komisji lub udział w Kontroli, jeżeli Kontrola odbywa się w innym dniu niż posiedzenie.
- 2) Za wyjazd poza teren Gminy w sprawach dotyczących problematyki związanej z działalnością Komisji oprócz wynagrodzenia określonego w pkt. 1 przysługuje członkowi Komisji zwrot kosztów podróży.
- 3) Wynagrodzenie, o którym mowa pkt. 1 nie przysługuje pracownikom Urzędu Gminy Andrespol i jednostek organizacyjnych Gminy, jeżeli posiedzenia Komisji i kontrole odbywają się w godzinach pracy tych jednostek.

Nadzór nad realizacją zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sprawuje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Andrespolu.

VII. MONITORING ORAZ EWALUACJA PROGRAMU

Systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Gminy polegają w szczególności na:

- a) ewaluacji realizowanych działań,
- b) analizie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań,
- c) przygotowywaniu przez GKRPA sprawozdań dla Rady Gminy,
- d) przygotowanie rocznej informacji na podstawie ankiety przesłanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i przesłanie jej do KCPU do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczyła informacja,
- e) przygotowanie raportu z wykonania programu w danym roku i przedłożenie go Radzie Gminy do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczył raport.

Monitorowaniem programu zajmować się będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Koordynator Programu we współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba realizatorów zaangażowanych w podejmowanie działań;
- 2) liczba osób objętych działaniami w stosunku do liczby osób, do których kierowane były działania;
- 3) liczba przeprowadzonych diagnoz kierowanych do placówek oświatowych;
- 4) przeprowadzenie diagnozy skierowanej do mieszkańców Gminy Andrespol;
- 5) ilość zrealizowanych zadań obejmujących działania profilaktyczne, kształtujące prawidłowe postawy młodych ludzi wobec używek w formie dodatkowych zajęć sportowych, sportowo- rekreacyjnych, sportowo-edukacyjnych, imprez sportowych i rekreacyjnych;
- 6) wdrażanie lokalnych programów środowiskowych oraz uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy;
- 7) ilość i różnorodność form działań informacyjnych kierowanych do mieszkańców Gminy Andrespol;
- 8) liczba placówek wsparcia dziennego, w których realizowana jest działalność opiekuńczo - wychowawcza;
- 9) liczba dzieci objętych pomocą i wsparciem w ramach działalności placówek;
- 10) liczba zatrudnionych specjalistów;
- 11) liczba programów edukacyjnych, profilaktycznych i wychowawczych realizowanych w placówkach;

- 12) różnorodność form pracy z dziećmi;
- 13) ilość interwencji i podejmowanych czynności w ramach procedury „Niebieskich Kart”;
- 14) liczba porad udzielonych w Punkcie;
- 15) liczba osób systematycznie korzystających z proponowanej oferty;
- 16) ilość prowadzonych przez GKRPA spraw we współpracy z Policją, OPS;
- 17) liczba zakupionych materiałów informacyjnych i literatury fachowej;
- 18) liczba osób objętych terapią;
- 19) liczba osób kontynuująca terapię pogłębioną;
- 20) liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Ewaluacja Programu

Ewaluacja Programu obejmuje systematyczne, konsekwentne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację, w celu sprawdzenia czy działania zaplanowane w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Ewaluacja ta może dotyczyć zarówno wyników danego działania, jak też procesu jego implementacji. Ponadto analiza przebiegu realizacji poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez jego realizatorów, jak też ewaluatorów zewnętrznych. Zakres i formy ewaluacji poszczególnych zadań Programu powinny być każdorazowo ustalane z jego realizatorami.

Przewodniczący Rady Gminy
Andrespol

Jan Woźniak

**Preliminarz kosztów realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Andrespol w roku 2024**

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wydatki
851	85154	2360	Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego	110 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	13 000,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	1 500,00
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	210 000,00
		4190	Nagrody konkursowe	4 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	40 000,00
		4220	Zakup środków żywności	6 000,00
		4260	Zakup energii, gazu, wody	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	50 000,00
		4360	Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	600,00
		4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki i lokale	2 500,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	400,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2 000,00
85153		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	6 000,00
Wydatki ogółem:				450 000,00 zł w tym 110 000,00 zł (dotacje)